

وزارت صنعت، معدن و تجارت

صندوق ضمانت صادرات ایران

Armenia

گزارش ریسک کشوری ارمنستان

مدیریت ریسک - دی ماه ۱۳۹۶

اطلاعات کلی

- موقعیت جغرافیایی: در جنوب غربی آسیا، بین ترکیه و آذربایجان واقع شده است.
- مساحت: ۲۹,۷۴۳ کیلومتر مربع
- جمعیت: ۳ میلیون نفر (آمار سال ۲۰۱۶ بانک جهانی)
- منابع طبیعی: ذخایر محدود طلا، زینک، ماده شیمیایی مولیبدن و بوکسیت
- مذهب: ارمنی (۹۲ درصد)
- زبان رسمی: ارمنی
- پایتخت: ایروان
- نوع حکومت: جمهوری
- رئیس جمهور: سرژ سرکیسیان
- نخست وزیر: کارن کاراپتیان
- واحد پول: درام
- تولید ناخالص داخلی (۲۰۱۶): ۱۰/۵ میلیارد دلار
- سرانه تولید ناخالص داخلی: ۳,۵۲۵ دلار
- گروه درآمدی: متوسط رو به پایین
- درآمد سرانه: ۳۷۷۰ دلار
- اقلام مهم صادرات: شمش آهن و مس، فلزات غیر آهنی، الماس، مواد معدنی و مواد غذایی، سیگار، نوشیدنی ها و انرژی
- اقلام مهم واردات: گاز و نفت، ماشین‌آلات و تجهیزات، مواد غذایی، تنباکو، الماس تراش نشده، مواد دارویی و خودرو
- شرکای مهم صادرات (۲۰۱۵): روسیه، چین، آلمان، عراق، گرجستان، کانادا، بلغارستان، ج.ا.ایران
- شرکای مهم واردات (۲۰۱۵): روسیه، چین، آلمان، ج.ا.ایران، ایتالیا، ترکیه

نقاط قوت و ضعف:

نقاط قوت:

- ✓ روابط بین‌المللی و منطقه ای مناسب، عضویت در اتحادیه اروپا
- ✓ عضویت در منطقه یورو که ریسک تسعیر و انتقال ارز را کاهش می دهد.
- ✓ پایین بودن نرخ تورم

نقاط ضعف:

- ✓ بدهی عمومی نسبتاً بالا
- ✓ وابستگی بالای تجاری به آلمان
- ✓ آسیب پذیری بخش بانکی با توجه به بالا بودن تعهدات آن در اروپای شرقی و مرکزی از جمله روسیه

شاخص‌های مهم اقتصادی

عنوان	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶ (پیش بینی)	۲۰۱۷ (پیش بینی)
رشد تولید ناخالص داخلی (%)	۳/۵	۳	۲/۲	۲/۵
نرخ تورم (%)	۴/۶	-۰/۱	۱	۴
تراز مالی (درصد از تولید ناخالص داخلی)	-۱/۹	-۴/۹	-۴/۱	-۳/۶
بدهی عمومی (درصد از تولید ناخالص داخلی)	۴۳/۵	۴۸/۷	۵۲/۵	۵۴
حساب جاری (درصد از تولید ناخالص داخلی)	-۷/۳	-۳/۲	-۴	-۵
بدهی خارجی (درصد از تولید ناخالص داخلی)	۷۱	۸۴/۳	۸۶/۵	۸۶/۵

منبع: گزارش موسسه اوپلر هرمس، مارس ۲۰۱۷

تحلیل ریسک:

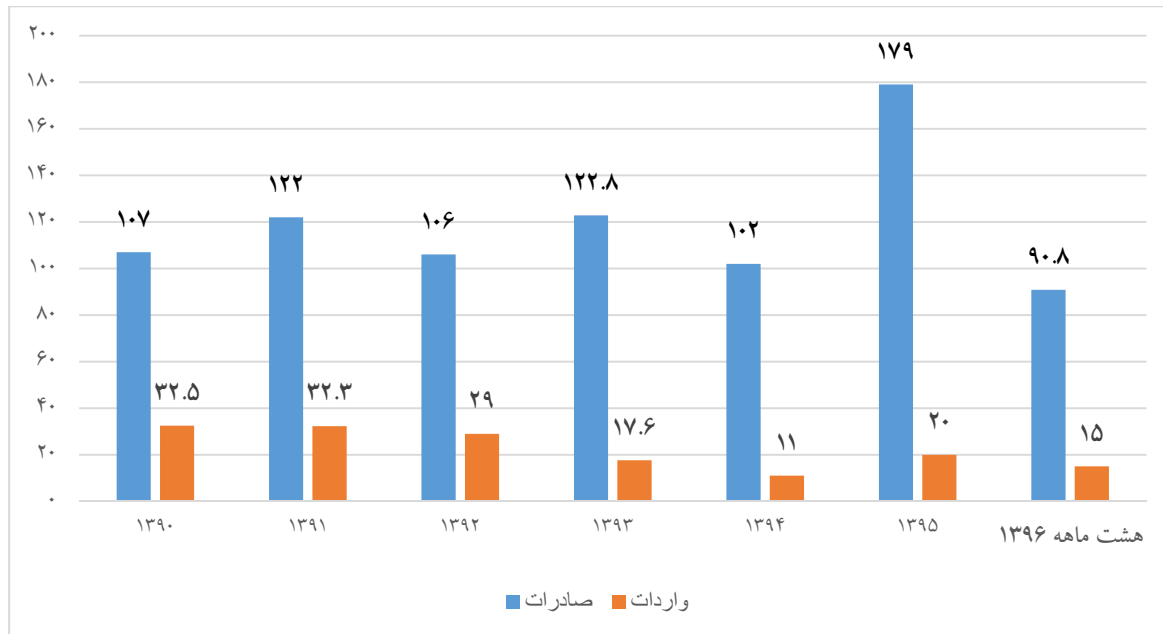
- ارمنستان، ۲۶ سال بعد از استقلال، در مرحله نهایی عبور از نظام سیاسی ریاست جمهوری به نظام پارلمانی قرار دارد. پارلمان جدید در آوریل ۲۰۱۷ و تحت قانون اساسی جدید انتخاب شد و در بهار ۲۰۱۸، رئیس جمهور به جای انتخاب توسط آرای عمومی، توسط پارلمان برگزیده خواهد شد.
- از سال ۲۰۱۴، رشد کشور به همراه کاهش نرخ فقر، روند آهسته‌ای داشته است. بخشی از کاهش رشد کشور، به علت افت عملکرد اقتصادی شرکای بزرگ تجاری و کاهش ارسال حواله جات به این کشور بوده است.
- ترکیب عواملی مانند کاهش قیمت کالاها، کاهش منابع درآمدی و افزایش بی ثباتی سیاسی به وضعیت مالی و رشد ارمنستان در سال ۲۰۱۶ آسیب زد و روند فقرزدایی را در این کشور، به حالت معکوس درآورد. اما بهبود قیمت فلزات پایه و بهبود سرمایه‌گذاری خصوصی و مصرف در بهبود اقتصادی اخیر، موثر بوده‌اند.
- گرچه نرخ فقرزدایی در کشور ارمنستان، رقم قابل توجهی بوده است اما بخش بزرگی از مردم کماکان آسیب‌پذیر هستند. اختلافات مکانی فعلی نشان می‌دهد که می‌باید درک بهتری از علل و راهکارهای ممکن صورت پذیرد. ارمنستان با توجه به داشتن یک اقتصاد متکی بر منابع معدنی و کشاورزی، برای استفاده کارآمد و پایدار از منابع طبیعی، به یک طرح بلندمدت نیاز دارد.

- به گزارش بانک جهانی، بعد از رکود سال ۲۰۱۶ و رشد ۰/۲ درصدی در سال مذکور، اقتصاد ارمنستان در نیمه اول سال ۲۰۱۷ استحکام بیشتری از خود نشان داد و GDP واقعی تا ۶ درصد رشد نمود و به بالاتر از رقم مشابه سال ۲۰۱۶ رسید. این میزان رشد تحت تاثیر فعالیتهای صنعتی، خدماتی و خرده فروشی که به ترتیب ۱۲، ۱۱ و ۱۳ درصد بالاتر از رقم رشد سال ۲۰۱۶ بودند، به ثبت رسید. این در حالی است که بخش کشاورزی عملکرد ضعیفی داشت و بخش ساخت و ساز نیز با کاهش مواجه گردید و ۱۰ درصد پایین تر از رقم سال ۲۰۱۶ بود.
- در نیمه اول سال ۲۰۱۷ رشد کشور تحت تاثیر صادرات مس، مولیبدن، مواد غذایی فرآوری شده، نوشیدنی‌ها، جواهرات، الماس، تنباکو، منسوجات که در رشد ۲۱ درصدی صادرات سهیم بودند، قرار گرفت. همچنین با افزایش ۲/۴ درصدی بهای کالاهای صادراتی نسبت به سال ۲۰۱۶، اوضاع تجاری باثبات باقی ماند. اگرچه صادرات کشور، افزایش چشمگیر ۲۰ درصدی را تجربه کرد اما خالص صادرات، با توجه به افزایش واردات به پشتوانه بهبود مصرف و سرمایه‌گذاری، سبب کاهش رشد گردید.
- چشم انداز رشد و کاهش فقر برای سال ۲۰۱۷ و در میان مدت، مثبت می‌باشد اما در معرض بی‌ثباتی‌های بزرگی قرار دارد زیرا ریسکهای سیاسی هم در حوزه داخلی و هم در حوزه خارجی در سطح بالایی قرار دارند.
- بخش بانکی سال ۲۰۱۷ را با سرمایه قویتر و در راستای الزامات سرمایه‌ای جدید تعیین شده توسط بانک مرکزی (مقررات بازل ۳) آغاز نمود. همچنین میانگین نسبت کفایت سرمایه ۱۷ بانک ارمنستانی در سطح ۲۰ درصد بالاتر از حداقل ۱۲ درصد قرار گرفت. نرخهای دلاری سپرده‌ها و وامهای بانکی از بیش از ۷۰ و ۶۶ درصد در ابتدای سال ۲۰۱۶ به حدود ۶۳ و ۶۲ درصد تا ماه ژوئن ۲۰۱۷ کاهش یافت. وام دهی بخش بانکی که در سال ۲۰۱۵ تقریباً در حالت رکود قرار داشت، در سال ۲۰۱۶ تا ۱۵ درصد و در نیمه اول سال ۲۰۱۷، ۱۳ درصد رشد داشت.
- پس از ثبت کسری های مالی در سطح ۴/۵ و ۶ درصد تولید ناخالص داخلی در سالهای ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶، مقامات این کشور برنامه تقویت مالی از طریق بودجه دولتی با کسری هدفگذاری شده ۲/۷ درصدی را آغاز نمودند. در خلال نیمه اول سال ۲۰۱۷ شرایط مالی به پشتوانه بهبود وصول مالیات و انضباط هزینه عمومی باثبات بود و این امر به کاهش کسری بودجه در سطح کمتر از سطح پیش بینی شده کمک نمود.
- با در نظر گرفتن انتخابات ریاست جمهوری ماه آوریل ۲۰۱۸ (و تشکیل دولت جدید)، تحریمهای جدید اروپا علیه روسیه، بر اساس پیش بینی بانک جهانی رشد این کشور در سال ۲۰۱۷، ۴/۵ درصد و در سال ۲۰۱۸-۲۰۱۹ بطور متوسط ۴ درصد خواهد بود. مهمترین چالش اقتصادی ارمنستان تقویت مجدد ثبات در شاخص های اقتصادی کلان کشور و ارائه منابع جدید دارای رشد پایدار می باشد.
- مقطع اخیر، رشد چشمگیر در بخش صنعت و خدمات و بهبود حداقلی در تولیدات کشاورزی و تداوم رکود صنعت ساختمان را نشان می‌دهد. این روند رشد، منعکس کننده توازن مجدد ساختار اقتصادی

است که ممکن است نابرابری بین پایتخت، شهرهای ثانویه و مناطق روستایی را در صورت پایین بودن تحرک کار، گسترش بدهد. در صورت تغییر شکل ساختار اقتصاد، شهرهای ثانویه نقش مهمی در ایجاد فرصتهای شغلی برای افرادی خواهند داشت که کشاورزی را رها کرده‌اند.

مبادلات تجاری ج.ا.ایران و ارمنستان:

نمودار مبادلات تجاری ج.ا.ایران با ارمنستان (ارقام به میلیون دلار)

اقلام مهم صادرات ایران به ارمنستان (۱۳۹۵): گاز طبیعی مایع شده، نیترات آمونیوم، سولفور سدیم، سیمان های پودر نشده، محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت یا گرم نوردشده، آهک و گچ، میوه‌جات و صیفی‌جات، پشم شیشه، کربنات کلسیم، سایر کربنات ها، خرما

اقلام مهم واردات ایران از ارمنستان (۱۳۹۵): گوشت بره، چوب اره شده، دستگاههای حفاری، آلیاژهای آلومینیوم، پیت ماس، دستگاه متمرکز ماشینکاری برای کارکردن روی فلزات، ماشینهای آهنگری یا منگنه کاری قالبی (از جمله پرس‌ها) و چکش‌ها، ظروف شیشه‌ای، تریلرهای سردخانه دار، ابزارهای تعویضی برای ابزارآلات دستی یا ماشین ابزار، پلیت باطری.

سیاست پوشش صندوق:

ریسک دولت: صندوق اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت تضمین شده توسط دولت ارمنستان را پوشش می‌دهد.

ریسک بانک: صندوق اعتبارات کوتاه و میان مدت تضمین شده توسط بانکهای مورد قبول خود در ارمنستان را از طریق ILC با ضمانت نامه بانکی پوشش می‌دهد.

ریسک شرکت: پوشش ریسک شرکت‌ها در حالت حساب باز (بدون تضمین) در صورت احراز اعتبار خریدار از طریق شبکه‌های اطلاعاتی امکان‌پذیر است.

سقف پوشش کشور ارمنستان (گروه ۶ صندوق):

اعتبارات کوتاه‌مدت: ۶۰ میلیون دلار

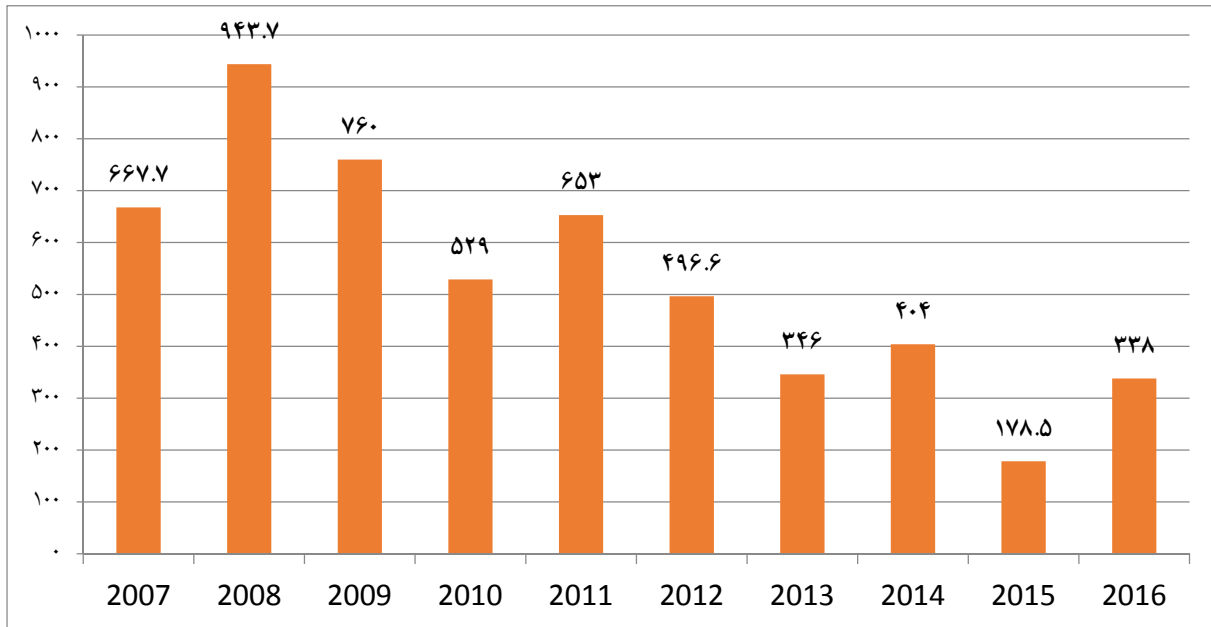
اعتبارات میان/بلندمدت: ۱۲۰ میلیون دلار

بانکهای مورد قبول:

1. Ameriabank CJSC
2. Mellat bank of Armania
3. Ardshinbank

نمودارهای ضمیمه:

سرمایه گذاری مستقیم جذب شده توسط ارمنستان (میلیون دلار)

اعتبارات تحت پوشش موسسات اعتبار صادرات در کشور ارمنستان (میلیون دلار)

